

Faanyagvédelmi szekció a Ligno Novumon

2016. április 8-án, a szakmai előadások napján tartották a Faanyagvédelmi szekciót, melynek elnöke dr. Horváth Norbert faanyagvédelmi szakértő és tudományos munkatárs (NyME Faanyagtudományi Intézet) volt.

Az első előadás során a szekcióelnök a karon folyó faanyagvédelmi oktatás-fejlesztésről számolt be, nevezetesen a 2016 szeptemberében induló Faipari mérnöki Msc faanyagvédelmi specializációjáról. A képzés összefügg a Magyar Mérnöki Kamara (MMK) által odaítélhető faanyagvédelmi szakértői jogosultsággal. A specializáció tananyaga a fa- és faalapú anyagok, termékek és az ezekből készülő építmények faanyagvédelmére terjed ki, mely magában foglalja a szakterület műemléki érték védelmére vonatkozó releváns ismeretanyagait is. A jelöltek a gyakorlatorientált képzés során többek között a faanyagvédelmi diagnosztika, megelőző vegyszermentes technikai és vegyszeres faanyagvédelem, a megszüntető faanyagvédelem és az ezeket érintő jogi, szabályozási, munka- és környezetvédelmi, egészségbiztonsági vonatkozásaival ismerkednek meg a tudomány és a technika mindenkori állásának, valamint a hazai és EU-direktíváknak, szabályoknak megfelelően. A specializá-

ción megszerzett diploma a tudományos, valamint szakértői vonalon történő előrelépést is megalapozza. A képzésről további információ olvasható a felvi.hu-n. Az Msc-specializáció mellett az előadáson elhangzott az SKK Faanyagtudományi Intézete által elindított faanyagvédelmi

tréning, mint ismeretbővítő tanfolyam rövid ismertetése is, melyről további információ az skk.nyme.hu oldalon található.

Dr. Németh László faanyagvédelmi szakértő, címzetes egyetemi docens (NyME) és az MMK Erdészeti, Faipari és Agrárműszaki Tagozatának (EFA)

elnökhelyettese tartotta a második előadást, ahol azt tudhattuk meg, kiből lehet faanyagvédelmi szakértő, vagyis hogyan épül fel a tanúsítási rendszer. Erről bővebb információt az MMK EFA honlapján olvashatunk (efa.mmk.hu).

Végül a harmadik előadás keretében dr. Csopor Károly egyetemi docens (NyME Faanyagtudományi Intézet) és Babos Rezső címzetes egyetemi docens (NyME), faanyagvédelmi szakértő, a Pannon-Protect Kft. ügyvezető igazgatója ismertették a régészeti örökséggel és a műemléki értékekkel kapcsolatos szakértői tevékenységekről szóló kormányrendelet faanyagvédelmi vonatkozásait és módosítási javaslatát. Az MMK EFA tagozata által beadott feladat alapú pályázat (2015) keretében valósult meg a rendeletmódosítási indítvány kidolgozása. A pályázat résztvevői ígéretet kaptak a miniszterelnökségtől, hogy a rendeletmódosítási javaslat figyelembevételével fogják átalakítani az idei jogszabályt. A teljes pályázati anyag elérhető az efa.mmk.hu-n.

A Faanyagvédelmi szekción részt vettek többek között faanyagvédelmi szakértők, MMK-munkatársak, NyME-munkatársak és hallgatók, valamint szakértőgyakornokok is.

Ültetvényes nyárfa szerkezeti felhasználásra?

A Nyugat-magyarországi Egyetem Simonyi Károly Karának Faanyagtudományi Intézete „Alacsony sűrűségű faanyag fiziko-mechanikai és felületfizikai tulajdonságainak komplex elemzése” címmel Országos Tudományos Kutatási Alapprogram pályázatot nyert, melynek keretein belül lehetőség nyílik komplex anyagvizsgálatok elvégzésére, értékelésére és publikálására is.

A prof. dr. Tolvaj László témavezetése mellett 2015 szeptemberében induló négyéves projekt kutatómunkájának egyik fő kérdése, hogy az ültetvényes Pannónia nyár (*Populus × euramericana* cv. Pannonia) faanyag milyen tulajdon-

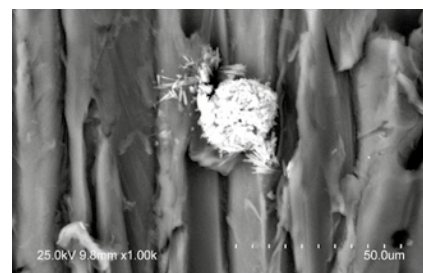
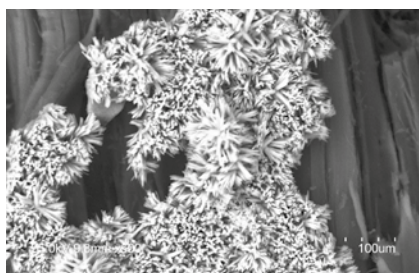
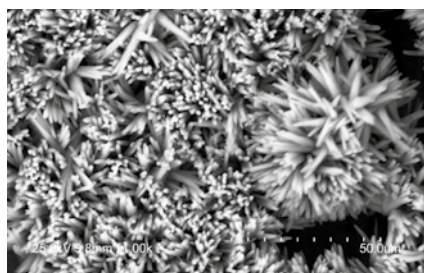
ságokkal jellemezhető a különféle termőhelyek, ültetvények vonatkozásában. Az egyetemen végzett előzetes kutatási eredmények arra engednek következtetni, hogy e hazai hibridünk kimondottan alkalmas lehet esetlegesen szerkezeti célú alkalmazásra is.

A szakirodalmi adatok áttekintését és értékelését követően megkezdik a tavasztól induló mintavételezési munkát, melynek keretében a hazai ültetvények élő fáin hajtanak végre roncsolásmentes faanyagvizsgálatokat. Reményeik szerint a projektben összeállítani kívánt új ismeretanyag kellően rávilágít majd arra, hogy a hazai körülmények között kedvezően

termeszthető faanyagunk mind alaptulajdonságaiban, mind pedig gazdasági megfontolások alapján is kiemeltebb figyelmet érdemelhet a közeljövőben.

A projekt ötletgazdája és menedzsere, dr. Horváth Norbert elmondása szerint a kutatómunka a Simonyi Károly Kar intézeteinek és a hazai erdőgazdaságok együttműködésével megvalósuló projekt, melyben prof. dr. Divós Ferenc, dr. habil Csiha Csilla, dr. Kánnár Antal és Papp Éva Annamária kutatók is részt vesznek. Ígérete szerint a Magyar Asztalos és Faipar olvasóközönségét is informálni fogják a projekt eredményeiről.

A projekt résztvevői

Nanovegyületek a faanyagban?

Dr. Bak Miklós, a Simonyi Károly Kar Faanyagtudományi Intézetének munkatársa 3 évre szóló (2015–2018) posztdoktori pályázatot nyert (OTKA PD 116635), melynek keretében nanovegyületekkel kezeli a faanyagokat a fontosabb műszaki jellemzők javítása érdekében.

A faanyagok hasznosítása, felhasználása világszerte növekvő tendenciát mutat, köszönhetően a faanyag kedvező tulajdonságainak. A faanyagok felhasználása során azonban örök probléma a gombaállóság, a színtartósság, valamint a nedvességfelvétel kérdése.

A faanyagvédelem területén a hagyományos védőszerek egyre korlátozottabban felhasználhatók, így folyamatos az igény az új, környezetbarát faanyagvédő szerek iránt is, melyek nem terhelik a környezetet.

Ennek megfelelően a kutatás célja, hogy különböző nanovegyületek felhasználásával javítsa a faanyag-felhasználás szempontjából fontosabb jellemzőit, mint például a dimenzió-stabilitást, a színtartósságot (UV-védelem) vagy a gombaállóságot. A faanyagokkal kapcsolatban az ilyen jellegű vizsgálatok jelenleg ritkák, azonban a műanyagok és a textilek esetében több példa is található a nanovegyületek sikeres alkalmazására, ami kisebb módosításokkal átültethető a faanyagokra is. Az eljárások hatékonyságának vizsgálata mellett a hatásmechanizmus vizsgálata is szükséges, melyre különböző analitikai módszerek állnak rendelkezésre (SEM, FT-IR stb.). A nanovegyületek előnye, hogy nagyon alacsony koncentrációk-

kal elérhető kedvező hatás, így a védőszer-felhasználás jelentős mérséklése által csökkenthető a környezetterhelés. Teljes keresztmetszetű védelem alakítható ki, melynek következtében csökken a nedvességfelvétel, növekedik a dimenzióstabilitás, a gombaállóság és az időjárás-állóság.

Az elért eredmények alapján új ipari eljárások kifejlesztésére is sor kerülhet a jövőben, amelyek által nő a faanyag versenyképessége más anyagokkal szemben. A tulajdonságok javításával továbbá bővíthet a faanyagok felhasználási területe, valamint kiválthatóvá válnak az értékes hazai és elsősorban trópusi faanyagok olyan, alacsony értékű faanyagokkal, amelyek eddig kedvezőtlen tulajdonságaik miatt nem voltak alkalmazhatók sok területen.

Kiváló Oktató díjat nyert dr. Peszlen Ilona

A Society of Wood Science & Technology (SWST) évente egy embernek ítéli oda a Kiváló Oktató díjat. 2016-ban dr. Peszlen Ilona kapta ezt a kitüntetést, mellyel elis-

merték oktatói kiválóságát és a hallgatók mentorálásában végzett munkáját.

Dr. Peszlen Ilona karunk egyetemtanára, aki már hosszabb ideje az Amerikai Egyesült Államokban él és a North Carolina State University-n oktat.

Az elismerés odaítélését hosszas és sok kritériumot tartalmazó procedura előzi meg. Külön értéke, hogy a jelölést a tanszékvezető kezdeményezte

és számos, már végzett hallgató írt hozzá ajánlólevelet.

A Kiváló Oktató díj átadására az SWST nemzetközi konferenciáján került sor, melyet Curitiba-ban (Brazília) tartottak március 6–10-e között. Gratulálunk Peszlen Ilonának, akit hosszabb távolléte ellenére/mellett is elsősorban a NyME SKK professzorának tekintünk!

**Wesztergom
Viktorné**

Építészinvázió

Az idei tavaszi félévben is megrendezésre kerül az Építészinváziós előadás-sorozat a NyME Alkalmazott Művészeti Intézet hallgatóinak szervezésében. Ahogy a korábbi évadokban megszokottá vált, most is négy hazai építész fogja bemutatni munkásságát, a szakmában szerzett tapasztalatait. A félév során Keller Ferenc (március 16.), Lévai Tamás (április 5.), Bódey Attila (április 12.), és a Kortárs Építészeti Központ (KÉK) képviselői (április 27.) adnak elő a soproni Kulturális Örökségvédelmi Hivatal galériájában.

Baranyai Kitti, Vass Orsolya